

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΙΗΜΕΡΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΟΥ ΝΕΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
Ι. ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ
ΜΕΤΟΧΙΟΥ Ι. ΜΟΝΗΣ ΜΑΧΑΙΡΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

π. Ανδρέας Άγαθοκλέους

Τ.Θ. 42036, 6530 Λάρνακα - Κύπρος

Τηλ: 99607871, Φαξ: 22991545

www.isagiastriados.com

ΤΕΥΧΟΣ 188

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

ISSN 1019-5181

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

Ζαφείρης Δημητρίου & Υιός Λτδ, Λάρνακα

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Αγίου Ίσαάκ τοῦ Σύρου

Κύριε, σκέπασε τὴν ἁγία Ἐκκλησία Σου πού ἔχει ἐξαγοραστεῖ μέ τό αἷμα Σου. Κάνε νά κατοικεῖ μέσα της ἡ ἀληθινὴ εἰρήνη πού ἔδωσες στοὺς ἁγίους Ἀποστόλους Σου. Δέσε τὰ τέκνα της μέ τούς ἱερούς δεσμούς τῆς ἀκατάλυτης ἀγάπης. Εἶθε ὁ στασιαστής νά μὴν ἔχει ἐξουσία πάνω της καὶ κράτησέ την μακριά ἀπὸ διωγμό, σάλο καὶ πολέμους, καὶ ἀπὸ μέσα καὶ ἀπ' ἔξω. ❖

Εἰκόνα ἐξωφύλλου: Ἡ Ἀνάσταση. Ἔργον Ἀδάμου Ἀδάμου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ἈΝΕΣΤΗ ΧΑΡᾶ ἩΜΩΝ!

*Ἐπισκόπου Λήδρας Ἐπιφανίου
Ἡγουμένου Ἰ. Μ. Μαχαιρᾶ*

Θ γλυκὺς καὶ ὠραῖος αὐτὸς λόγος τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σεραφεῖμ τοῦ Σαρώφ, διαχρονικά παραμένει παρηγορητικὸς γιὰ κάθε μία ψυχή. Ἰδιαίτερα στίς μέρες αὐτές πού διάγουμε, μέ διπλή μάλιστα χρήση.

Ὁ Θεός, ἡ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μας, παρέδωσε τὸν ἑαυτὸν τοῦ στό προαιώνιο σχέδιο τῆς σωτηρίας μας· ὄχι αὐτό πού ἤθελε ὁ ἴδιος, ἀλλὰ αὐτό πού ἐμεῖς ἐπελέξαμε, αὐτό πού ἐμεῖς καθορίσαμε. Καί τί ἦταν αὐτό τό σχέδιο; Κόπος καὶ πόνος, θλίψις καὶ ὀδῦνες, παθήματα καὶ θάνατος. Κι αὐτὸς μετὰ χαρᾶς παρέδωσε τὸν ἑαυτὸν τοῦ εἰς θάνατον, μάλιστα δέ σταυρικόν, δηλαδή τὸν πιό ἀτιμωτικόν καὶ ἀπάνθρωπον. Προθύμως, λοιπόν, παρέδωσε τὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ ὑπέμεινε σταυρόν καὶ θάνατον, αἰσχύνῃς καταφρονήσας, ἀποβλέποντας στήν ἀπολύτρωση τοῦ ἀνθρωπίνου γένους τό ὁποῖο τόσον πολὺ ἠγάπησεν. Καί γεύτηκε τὸν θάνατον ὁ ἀθάνατος γιὰ νά μᾶς ἀθανατίσει, ἀνασταίνοντας τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἐκ τῶν νεκρῶν. Πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν ἀναστάς, ὁδοποιεῖ γιὰ τὸν καθένα μας τὴν πορεία πρὸς τὸν οὐράνιο Πατέρα, δίδοντας μας τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας καὶ σφραγίζοντας μας διά

τῆς ἀναστάσεώς του τὴν κατὰ χάριν υἰοθεσίαν, τὴν βεβαίωση καὶ τὴν ὄντολογικὴ πραγματικότητα ὅτι εἴμαστε παιδιὰ κατὰ χάριν τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς καὶ μόνου ὄντως ἁγίου Θεοῦ.

Μᾶς καλεῖ ὁ ἀναστάς Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Θεός μας, στήν ἀνάσταση καὶ στήν σωτηρία, στήν ἀνάσταση ἐκ τῆς πτώσεως. Πρῶτη πτώση ἢ ἀποστασία ἀπὸ τὸν Θεόν, ἢ ἀθέτηση τῶν ὑποσχέσεων πού δώσαμε στό βάπτισμά μας, ἢ ἀσυγκράτητη ὁρμή πρὸς τὴν ἁμαρτίαν. Τὰ ὑπόλοιπα εἶναι ἡ φυσιολογικὴ πορεία τῆς ἐπιλογῆς μας. Ἡ ἀσπλαγχνία πρὸς τὸν ἀδελφό μας, τὸν συνάνθρωπό μας, καὶ ἡ μέ κάθε τρόπο ἐπιβολή μας σ' αὐτόν. Ἡ διατάραξη τῆς τάξεως πού ἔθεσε ὁ Θεός ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὰ διάφορα ἀρνητικὰ γεγονότα πού μᾶς συμβαίνουν. Ἄν ὅμως ταπεινωθοῦμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ σταματήσουμε νὰ ἁμαρτάνουμε καὶ διορθώσουμε τὴν ζωὴ μας μὲ τὴν μετάνοια, παραδίδοντας τὸν ἑαυτὸν μας καὶ τοὺς δικούς μας καὶ τὴν ζωὴν μας στὰ χέρια του, αὐτός εἶναι δυνατός καὶ ἰκανός νὰ μᾶς σώσει ἀπὸ ὅλους τοὺς πειρασμούς καὶ ὅλους τοὺς ὀλέθρους, μάλιστα δέ, μέσα ἀπὸ τὰ συντρίμματά μας νὰ μᾶς ἐπαναφέρει στήν πρώτη δόξα καὶ νὰ μᾶς χαρίσει τὴν υἰοθεσίαν καὶ τὴν χαρὰν, μαζί μὲ ὅλους τοὺς θησαυρούς καὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἀμήν.

Η ΕΙΡΗΝΗ ΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ

Αγίου Αύγουστίνου

Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, εἰρήνην δός ἡμῖν, πάντα γάρ ἀπέδωκας ἡμῖν». Δώσε μας τήν εἰρήνην τῆς ἀνάπαυσης, τήν εἰρήνην τοῦ Σαββάτου, τήν εἰρήνην πού δέν γνωρίζει νύχτα. Γιατί, ὅλα αὐτά τά ὠραῖα πράγματα θά διαγράψουν τήν πορεία τους καί θά φύγουν. Ναί, ὅλα εἶναι φτιαγμένα γιά νά ἔχουν ἕνα πρωί κι ἕνα βράδυ.

Ὅμως ἡ ἕβδομη ἡμέρα δέν ἔχει βράδυ καί ὁ ἥλιος δέν δύει, ἀφοῦ ἐσύ τήν ἀγίασες γιά νά διαρκεῖ στήν αἰωνιότητα. Καί ἡ φωνή τῆς Γραφῆς σου, μιλώντας μας γιά τήν ἕβδομη ἡμέρα, μᾶς ἀναγγέλλει τοῦτο: ὅπως ἐσύ ἀναπαύθηκες τήν ἕβδομη ἡμέρα, ὅταν τελείωσες τά «λίαν καλά» ἔργα σου, πού ὡστόσο ἄκοπα δημιούργησες, ἔτσι κι ἐμεῖς, ὅταν θά ἔχουμε τελειώσει τά ἔργα μας, πού εἶναι καλά μόνο ἐπειδή εἶναι δῶρα σου, θά ἀναπαυθοῦμε στους κόλπους σου γιά τό Σάββατο τῆς αἰώνιας ζωῆς. ❖

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Άρχιμ. Βασιλείου Γοντικάκη

Είναι απόλαυση ή θεία Λειτουργία έπειδή σέ πείθει ότι είναι απόλαυση ή ζωή. Καί είναι ή ζωή απόλαυση έπειδή είναι πόνος πολύς καί σταυρός άνυπόφορος, αλλά καταλήγει μέσα στην Έκκλησία σέ χαρά άνεκκλάλητη: «Ίδού γάρ ήλθε διά του Σταυρου χαρά έν όλω τῷ κόσμῳ».

Καί ή άνεκκλάλητη χαρά πού έρχεται σέ όλο τόν κόσμο είναι ή κατάργηση του θανάτου: «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου τόν θάνατον».

Έδῶ μαθαίνεις τήν αλήθεια ότι τίποτε δέν είναι καλό άν δέν είναι εύλογία για όλο τόν κόσμο. Καί τίποτε δέν είναι εύλογία για τόν άνθρωπο εάν δέν καταργή τόν θάνατο.

Η μοναδική χαρά για όλο τόν κόσμο είναι ή Άνάσταση του Χριστου πού χαρίζει τήν κατάργηση του θανάτου. Γεμίζει τά πάντα μέ φῶς καί ζωή.

Αυτή είναι ή μεγάλη προσφορά της Ἐκκλησίας. Αυτό δέν είναι κατόρθωμα ανθρώπινο, αλλά θεϊκό δῶρο πού διαλύει κάθε κατήφεια καί ψευτιά. Καί ἀνοίγει τόν δρόμο γιά τή θέωση.

Ἡ θεία Λειτουργία, ή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, στηρίζεται πάνω σ' αυτό τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως καί τῆς καταλύσεως τοῦ θανάτου, πού ἔζησαν οἱ Ἀπόστολοι: «Εἰ δέ Χριστός οὐκ ἐγήγερται, κενόν ἄρα τό κήρυγμα ἡμῶν, κενή δέ καί ή πίστις ὑμῶν».

Αυτό παρουσιάζεται ξεκάθαρα στό γνωστό καί θαυμαστό γεγονός. Ὅταν, μετά τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου, ὁ Λουκάς καί ὁ Κλεόπας εἶναι πνιγμένοι στούς λογισμούς καί παίρνουν τόν δρόμο πρὸς Ἐμμαούς, συζητώντας τά θέματα πού τούς ἀπασχολοῦν, μιά στιγμή παρουσιάζεται κάποιος Ἄγνωστος. Μπαίνει στή συζήτηση καί τούς ἐρωτᾷ γιά ποιό λόγο εἶναι τόσο σκυθρωποί.

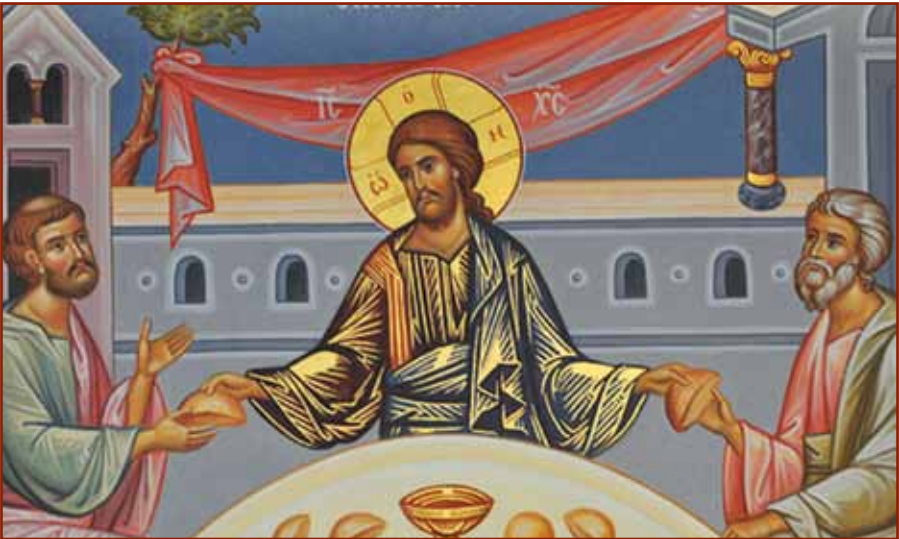
Ὅταν, στό τέλος τῆς πορείας, στήν κλάση τοῦ ἄρτου καί στό σπάσιμο τῆς δικῆς των ἀντοχῆς ἀνοιξαν τά μάτια τους, εἶδαν ὅτι αὐτός ἦταν ὁ Ἀναστημένος Χριστός, καί ἀμέσως ἔγινε ἄφαντος.

Τότε κατάλαβαν διά μιᾶς τά πάντα. Φωτίστηκαν τά προηγούμενα. Καί πῆραν δύναμη γιά τά μελλοντικά, γιά τή συνέχιση τῆς πορείας πού εἶναι νά ἀναγγείλουν τό γεγονός ὅτι ἀνέστη ὁ Κύριος. Τόν εἶδαν. Ἐγινε ἄφαντος. Καί τούς πῆρε μαζί Του καί μένει μαζί τους.

Ἔτσι, «ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καί ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου». Ὅλη ἡ ζωὴ εἶναι μιὰ πορεία πού ὁδηγεῖ στὴν τελικὴ ἔκπληξη τῆς αἰδιότητος.

Ἀπὸ τὸ τέλος, τὴν κατάληξη, τὴν Ἀνάσταση, φωτίζονται τὰ πάντα. Χωρὶς τὴν Ἀνάσταση, εἶναι ὅλα σκοτεινά καὶ χωρὶς νόημα. ❖

Οἱ νόμοι, τὰ τυπικά, οἱ κανόνες μποροῦν νὰ βοηθήσουν στὴν ἀρχή, ἀλλὰ ἔπειτα ἀναχαιτίζουν τὴν πρόοδο. Γιὰ κάθε νόμο ὑπάρχει τέλος. Ὁ σκοπὸς ὅμως κάθε ἀνθρώπου, τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, ὑπερβαίνει κάθε ὄριο.

Ἅγιος Σωφρόνιος τοῦ Ἔσσεξ

Η ΠΟΡΕΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

π. Ανδρέα Ἀγαθοκλέους

Σοῦμε ἀνάμεσα σέ ἀνθρώπους ἀτελείς, γεμάτους πάθη κι ἐλαττώματα πού, ἐνδεχομένως, μᾶς ταλαιπωροῦν καί μᾶς ἀναστατώνουν. Δέν μπορούμε, ὅμως, ν' ἀλλάξουμε τή συμπεριφορά τους καί πιά πολύ τήν ἀρνητική τους στάση ἀπέναντί μας. Κανείς δέν ἀλλάζει τίς διαθέσεις του, ἂν δέν τό θελήσει.

Αὐτό μπορούμε νά τό κατανοήσουμε καί ἀπό τόν ἑαυτό μας. Τό νά μήν ἐκδηλώσουμε τό θυμό, τήν ἀγανάκτηση, τήν κακία, τήν ἀπόρριψή μας καί ὅποια ἀρνητικά ἔχουμε γιά ἕνα ἄνθρωπο, φαίνεται ὅτι εἶναι ἐφικτό, ἔστω κι ἂν συνεπάγεται καταπίεση. Τό νά ὑπάρχουν, ὅμως, μέσα στήν καρδιά μας αὐτά τά αἰσθήματα, κανείς δέν μπορεῖ νά μᾶς τό ἀπαγορεύσει καί, κυρίως, νά μᾶς τό τροποποιήσει, ἂν δέν τό θέλουμε.

Ἡ ἀντίληψη ὅτι τόν ἄλλο ἐπηρεάζει μόνο ὅ,τι ἐκφράζεται ὡς πράξη, συμπεριφορά, φαίνεται ὅτι δέν εἶναι ἀλήθεια. Γιατί ὑπάρχει ὁ μυστικός κόσμος τῆς ψυχῆς μας πού ἐπιδραῖ σέ πρόσωπα καί πράγματα καί τά ἐπηρεάζει θετικά ἢ ἀρνητικά εἴτε τό γνωρίζουμε εἴτε ὄχι.

Όταν κυριαρχοῦν τήν ψυχή μας ζήλεια, φθόνος, καχυποψία, μίσος, ἀντιπάθεια γιά κάποιο πρόσωπο, αἰσθάνεται κι αὐτός στήν ψυχή του νά ἔρχονται κάποια «ἀρνητικά κύ-

ματα» πού, φυσικά, τόν ἀναστατώνουν καί χάνει τή γαλήνη. Ἀντιθέτως, ὅταν ἐκπέμπει ἡ ψυχὴ μας ἀγάπη, συμπάθεια, συγχωρητικότητα, συνοδευόμενα μέ προσευχή, εἰσπράττει μυστικά «μῖαν καλὴ δύναμη νά βγαίνει ἀπὸ μέσα μας καί νά πηγαίνει στὸν ἀδελφὸ καί νά τόν θεραπεύει καί τόν δυναμώνει καί τόν ζωογονεῖ», κατὰ τὸν ἅγιο Πορφύριο. Τελικά, δέν μεταδίδουμε στὸν ἄλλο αὐτὸ πού λέμε ἢ κάνουμε γι' αὐτόν, ἀλλὰ αὐτὸ πού εἴμαστε, ἀντιπάθεια ἢ συμπάθεια.

Λέει ὁ ἅγιος Πορφύριος: “Υπάρχει μῖα ζωὴ ἀόρατη, ἡ ζωὴ τῆς ψυχῆς. Αὐτὴ εἶναι πολὺ ἰσχυρὴ καί μπορεῖ νά ἐπιδράσει στὸν ἄλλον, ἔστω κι ἂν μᾶς χωρίζουν χιλιόμετρα. Αὐτὸ γίνεται καί μέ τὴν κατάρα, ἡ ὁποία εἶναι δύναμη πού ἐνεργεῖ τό κακό. Ἄν ὅμως, πάλι μέ ἀγάπη προσευχηθοῦμε γιὰ κάποιον, ὅση ἀπόσταση κι ἂν μᾶς χωρίζει, μεταδίδεται τό καλό. Ἄρα καί τό καλό καί τό κακό δέν τὰ ἐπηρεάζουν οἱ ἀποστάσεις. Μποροῦμε νά τὰ στείλουμε σέ ἀποστάσεις ἀπέραντες. Καί χωρὶς νά μιλήσουμε, μπορεῖ νά μεταδώσουμε τό καλό ἢ τό κακό, ὅση κι ἂν εἶναι ἡ ἀπόσταση πού μᾶς χωρίζει ἀπ’ τὸν πλησίον. Αὐτὸ πού δέν ἐκφράζεται ἔχει συνήθως περισσότερη δύναμη ἀπ’ τὰ λόγια».

Στὸν κόσμον τῆς διαφήμισης καί τῆς βιτρίνας, ἡ ἀληθινὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὅπως τὴν ἔζησαν καί τὴ ζοῦν οἱ ἅγιοι, οἱ «ἀνύπαρκτοι» αὐτοὶ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, οἱ ταπεινοὶ καί ἀπλοὶ, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ τους θέση, προτείνει

τό μυστικό και άόρατο βίωμα πού συνίσταται στό θεϊκό έρωτα. Κι όπως στόν ανθρώπινο έρωτα ή προβολή τόν όδηγεϊ στην πορνεία, έτσι και ή δημοσιοποίηση τής μυστικής και μυστηριακής σχέσης μέ τό Χριστό, τήν όδηγεϊ στό ψέμα, στό ύποκριτικό κι άρα στην άνυπαρξία της.

Έκεί στό βάθος τής καρδιάς μας διενεργείται ή όντως ζωή, ή κόλαση ή ό παράδεισός μας. Έκεί πραγματοποιείται ή πάλη του κακού και καλού έαυτού μας. Έκεί άπορρίπτουμε ή συναντούμε τό Θεό και τόν πλησίον μας. Κι άπ' εκεί άρχίζει ή πορεία μας προς τήν αϊωνιότητα. ❖

Η χάρη του Θεού καλύπτει κάθε άποτυχία, όχι όμως και τήν αδράνεια, σε τελική άνάλυση τήν άδιαφορία. Ο καθένας μας όφείλει νά κάνει τό δικό του μέρος.

Άπό τό βιβλίο "Όρια ζωής"

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΛΟΓΟΥ

Από τό Γεροντικό

νέβαινε κάποτε ο Άββās Μακάριος ο Αιγύπτιος από τή Σκήτη στό ὄρος τῆς Νιτρίας. Καί σάν πλησίασε στόν τόπο, εἶπε στόν μαθητή του:

- «Προχώρα λιγάκι».

Καί ἐνῶ ἐκεῖνος προχωροῦσε, συναντᾶ ἕναν ἱερέα τῶν εἰδωλολατρῶν. Καί τοῦ φώναξε δυνατά ὁ ἀδελφός:

- «Ἔ, δαίμονα, ποῦ τρέχεις;».

Γυρίζει τότε ἐκεῖνος, τόν χτυπᾶ καί τόν ἀφήνει μισοπεθαμένο. Καί σηκώνοντας τό ξύλο, ἔτρεχε. Σάν προχώρησε δέ λίγο, τόν συναντᾶ ὁ Άββās Μακάριος καθώς ἔτρεχε. Καί τοῦ λέγει:

- «Εἶθε νά σωθῆς, εἶθε νά σωθῆς, ταλαίπωρε».

ὁ λόγος ὁ καλός

Θαυμάζοντας δέ, ἤλθε κατά τό μέρος του καί εἶπε:

- «Τί καλό εἶδες σ' ἐμένα καί μου μίλησες;».

Τοῦ λέγει ὁ γέρων:

- «Τό ἔκαμα γιατί σέ εἶδα κουρασμένο. Καί δέν γνωρίζεις ὅτι μάταια κοπιάζεις».

Τοῦ λέγει καί ἐκεῖνος:

- «Καί ἐγώ ἀπό τόν χαιρετισμό σου, ἔννοιωσα κέντημα στήν καρδιά. Καί κατάλαβα ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Ἐνῶ ἕνας ἄλλος κακός μοναχός, ὁποῦ μέ συνάντησε, μέ ἔβρισε. Καί ἐγώ, τότε, τόν χτύπησα, ἀφήνοντάς τον μισοπεθαμένο». Καί κατάλαβε ὁ γέρον ὅτι ἦταν ὁ μαθητής του. Καί ἀγκαλιάζοντας τά πόδια του ὁ ἱερεύς, ἔλεγε:

- «Δέν σέ ἀφήνω, ἄν δέν μέ κάμης μοναχό».

Καί πῆγαν παρά πάνω, ὁποῦ ἦταν ὁ μοναχός καί τόν ὑποβάσταξαν καί τόν ἔφεραν στήν ἐκκλησία τοῦ ὄρους. Καί βλέποντας τόν ἱερέα μαζί του, δοκίμασε ἔκπληξη. Καί τόν ἔκαμαν μοναχό. Καί πολλοί ἀπό τούς εἰδωλολάτρεις ἔγιναν ἐξ αἰτίας του χριστιανοί. Ἔλεγε, λοιπόν, ὁ Ἀββᾶς Μακάριος:

- «Ὁ λόγος ὁ κακός καί τούς καλούς τούς κάνει κακούς. Ἐνῶ ὁ λόγος ὁ καλός καί τούς κακούς τούς κάνει καλούς». ❖

Ἄυτά πού χάθηκαν,
αὐτά πού δέν ἦρθαν
μήν τά κλαῖς.
Αὐτά πού τάχες
καί δέν τά ἴδωσες
κλάφτα.

Γιάννης Ρίτσος

ΑΓΙΟΛΟΓΙΟ

ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ Ο ΡΩΣΣΟΣ Ο ΙΑΤΡΟΣ

Θεοφύλακτου Χατζηκώστα

Ο Άγιος Λουκάς, ο χαρισματικός επισκοπος και ανάργυρος γιατρός, ο όμολογητής των «γκουλάγκ» και της Σιβηρίας, ο μεγάλος θαυματουργός και ιαματικός άγιος των ημερών μας, είναι σήμερα ένας από τους πιο λαοφιλείς αγίους σε όλο τον πανορθόδοξο χώρο. Η τιμή προς αυτόν έχει εξαπλωθεί και στον τόπο μας.

Πρόκειται για μία έμβληματική μορφή της ρωσικής και παγκόσμιας Ίατρικής, μέ τεράστιο επιστημονικό και έρευνητικό έργο. Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Τασκένδης στην έδρα της Τοπογραφικής Ανατομίας και Χειρουργικής διέπρεψε στις έγχειρήσεις των όφθαλμών και στη θεραπεία των πυογόνων λοιμώξεων. Ήταν από τους πρωτοπόρους γιατρούς που τόλμησε δύσκολες έγχειρήσεις στα νεφρά, στο στομάχι, στη χολή, ακόμη και στην καρδιά και στον έγκέφαλο με μεγάλη έπιτυχία. Ο ίδιος πραγματοποίησε για πρώτη φορά ξένο-μεταμόσχευση, δηλαδή χρησιμοποίηση μοσχεύματος από ζωικό όργανισμό σε άνθρωπο, τό 1924, δηλαδή 40 χρόνια πριν από τις πρώτες γνωστές σοβαρές προσπάθειες σ' αυτόν τον πρωτοποριακό τομέα της μεταμόσχευσης, στις αρχές της δεκαετίας του '60. Τό 1933 εκδόθηκε τό περίφημο βιβλίο του, «Δοκί-

για γιά τή χειρουργική τῶν πνογόνων λοιμώξεων», πού ἔγινε δεκτό μέ ἐνθουσιασμό καί γνώρισε ἀλλεπάλληλες ἐκδόσεις.

Μετά πού ἔχασε τή γυναίκα του, χειροτονήθηκε ἱερέας καί ἀργότερα ἔγινε ἐπίσκοπος, σέ ἐποχές πολύ δύσκολες. Για ἔντεκα χρόνια ἔζησε σέ φυλακές καί ἐξορίες στή Βόρεια Ρωσία μέσα σέ συνθήκες ἀβάσταχτες, ὁμολογώντας ἀφοβα τήν Ὀρθόδοξη Πίστη του μπροστά στίς ἀρχές καί ἐξουσίες τοῦ κόσμου τούτου. Ὡστόσο, συνέχιζε πάντα νά χειρουργεῖ καί νά θεραπεύει ἀσθενεῖς, χωρίς νά παίρνει ποτέ χρήματα. Παράλληλα, τιτάνιες ἦταν οἱ προσπάθειές του γιά ἀνασυγκρότηση τῆς χειμαζόμενης τότε Ἐκκλησίας.

Ἦγινε ἐπίσκοπος Συμφερουπόλεως καί Κριμαίας καί διακονοῦσε ἀκούραστος τόν ἀνθρώπινο πόνο, ἐνῶ λειτουργοῦσε στόν ἑλληνικό ναό τῆς Ἁγίας Τριάδος στή Συμφερουπόλη μέχρι τά βαθιά γεράματα, παρόλο πού εἶχε χάσει τό φῶς του. Κοιμήθηκε στή Συμφερουπόλη στίς 11 Ἰουνίου 1961. Για τρεῖς μέρες χιλιάδες ἄνθρωποι κατέφθναν μέ κάθε μέσο γιά νά προσκυνήσουν τό σκήνωμά του. Τό 1996 ἡ Ρωσική ἐκκλησία προέβη στήν ἐπίσημη ἀγιοκατάταξή του, ἐνῶ κατά τήν ἀνακομιδή τῶν λειψάνων του βρέθηκαν ἀφθαρτα ἡ καρδιά του, ὁ ἐγκέφαλος, τά μάτια καί οἱ πνεύμονες, τά ὁποῖα ἐκπέμπουν εὐωδία. Ἡ μνήμη του τιμᾶται στίς 11 Ἰουνίου.

Ὁ Ἅγιος Λουκάς διακόνησε τόν ἄνθρωπο ὡς ποιμένας καί γιατρός μέ ἀξιοθαύμαστη ἀγάπη καί αὐταπάρνηση, συνεχίζοντας τήν παράδοση τῶν μεγάλων Ἁγίων Ἀναργύρων Ἰατρῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. ❖

ἈΡΠΑΓΗ

Γεωργίας Ἀγαθοκλέους

Χριστός κατελθὼν πρὸς πάλην ἄδου μόνος,
λαβὼν ἀνήλθε πολλά τῆς νίκης σκύλα.
Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τό κράτος
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν».

(Στίχοι τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα)

Τό 'πε ἡ θάλασσα στοὺς βράχους
Τό 'παν οἱ ἄνεμοι στοὺς καιροὺς:
Αὐτός κοιμᾶται
'Οπου νά 'ναι θά ξυπνήσει
Μὴν τόν κλαῖτε
Εἶναι ζωντανός,
'Ηπτε τ' ἀθάνατο νερό, κι οἱ θρηῖνοι δέν τοῦ πρέπουν
Σαββατίζει στὸν τάφο του
Καί νά! Τὴν ὄγδοη ἡμέρα
Καινουργεῖται
Πετιέται ὀλοζώντανος
Ἀναφέρεται μέσα στὰ ὕψη!
Ἀναλαμβάνεται
Πρὸς τὸν Πρωῖνόν Ἀστέρα.
Μὴ θρηνεῖτε· ὁ νικῶν ἔρχεται ταχύ.